

NOTAT

29. maj 2007
J.nr.: 372-16
LEA

Debatoplæg
til møde i det biblioteksfaglige udvalg om bibliotek.dk
den 18. juni 2007

Justeret håndtering af bibliotek.dk udviklingsplan – høring m.v.

På mødet i det biblioteksfaglige udvalg om bibliotek.dk den 14. februar 2007 blev bl.a. drøftet håndtering af bibliotek.dk udviklingsplan under pkt. 4. Sammensætning og kommissorium. Referatet af denne drøftelse:

Udviklingsplanen

Udvalget diskuterede derefter årshjulet for høringen af udviklingsplanen. På mødet med lederforeningen og DanBibopdragsgivere var der stemning for at sætte mere fokus på generelle temaer og mindske detaljeringsgraden af udviklingsplanen. Flere af udvalget fremhævede dog, at det var nødvendigt stadig på et vist niveau at bibeholde den eksisterende detaljeringsgrad.

Leif Andresen konkluderede, at modellen for næste høring ændres således, at det egentlige høringsoplæg består af overordnede temaer, som bliver suppleret med baggrundsmaterialer i form af udfoldede beskrivelser af nye ting og en underliggende listning af projekter med estimater/tilbud fra DBC.

Hans Nielsen påpegede derefter, at arbejdsmetoden med en årlig høring om nye udviklingstiltag ikke var særlig fleksibel, en ide til et nyt projekt kunne opstå i januar og stillingtagen måtte derefter vente til høringsrunden i oktober, hvilket ikke passer til den dynamiske webverden, vi arbejder i nu. Kirsten Larsen fremhævede, at mange biblioteker løbende indsender ønsker om nye projekter til udviklingsplanen. DBC/BS reagerer med det samme, afventer ikke det store møde, med mindre der er for stor økonomi i projektet eller det er af en mere problematisk art.

Leif Andresen understregede, at dette ikke var en *development by committee*, og baseret på en konkret vurdering blev projekter droppet i løbet af året og nye blev igangsat, hvis der viste sig behov derfor. Et eksempel på et sådant projekt er automatisering af fjernlån, hvor næste fase blev igangsat i 2005 udenfor høringsrunden.

Emnet blev også berørt på mødet med lederforeninger og DanBib opdragsgivere om bibliotek.dk udviklingsplan 2007 13. december 2006. Referatet af denne drøftelse:

2. Generelt om bibliotek.dk udviklingsplan for 2006

Leif Andresen indledte med en kort gennemgang af processen omkring udviklingsplanen

Der indsamles ønsker fra biblioteksfagligt udvalg, og løbende bruger- og bibliotekscommentarer samt evt. mere formelle henvendelser tages i betragtning. Desuden overvejes videre perspektiver på eksisterende projekter. Det hele samles til et udkast til plan, der

- drøftes internt i Biblioteksstyrelsen
- drøftes i biblioteksfagligt udvalg
- sendes til høring
- drøftes i dette forum
- konkluderes og forhandles på plads med DBC
- Den færdige plan vil være klar i starten af året.

I løbet af året sker det, at opgaver udskydes. Det kan være på grund af:

- manglende opbakning/tilslutning
- behov for justeringer,
- DBC ikke har nået et baggrundsarbejde
- nye projekter kommer til ud fra notater

Projekter kan komme til:

- fordi de er oplagte,
- fordi der ikke er grund til at vente,
- p.g.a. justering af projekter,
- p.g.a. nødvendighed

Hvis den specialebase som Videnskabsministeriet iflg. Urban d.13.12.2006 vil bruge 3.5 mio.kr. på, vil kunne publiceres som en del af bibliotek.dk - så vil vi gøre det, uanset om det har stået i en høringsrunde. Ting kan være så oplagte, at der blot skal slås til, når en lejlighed giver sig.

Årets forløb afrapporteres samlet - som aftalt sidste år - med økonomi tal efter nytår. Desuden sker der en løbende afrapportering i kvartalsrapporter på Biblioteksstyrelsens hjemmeside. Endelig drøftes en række projekter i biblioteksfagligt udvalg

Der henvises i øvrigt til *Årshjul for bibliotek.dk*, se:

<http://www.bs.dk/content.aspx?itemguid={19195949-9ADF-4F47-B193-2B8BA2709C38}#>

Indledende bemærkninger

Den grundlæggende opgave er at finde en arbejdsmodel for håndtering af udviklingsplanen, som tilgodeser en række forskellige og til tider modstridende behov:

- Brugernes behov for en løbende udvikling
- Skatteborgernes behov for at få noget for pengene (effektivitet)
- Biblioteksoffentlighedens mulighed for indflydelse
- Biblioteksoffentlighedens mulig for information
- Biblioteksstyrelsens forvaltningsmæssige behov for entydige aftaler
- Biblioteksstyrelsens behov for faglig styring
- Biblioteksstyrelsens behov for rationel håndtering (minimere tidsforbrug)
- DBCs behov for langsigtet planlægning
- Alles behov for hurtig ageren på eksterne forhold og teknisk udvikling

De her nævnte behov er blot eksempler – der er ingen intention om at den er fuldstændig. Det er også vigtigt at være opmærksom på at disse behov er dynamiske. Ønsket om præcise beløbsstørrelser i høringsudkastet kom til i forbindelse med fælleskatalogdiskussionen – og er næppe anvendt til mere end de overslag, som blev brugt tidligere (lille/stort/meget stort med beløbsrammer).

Som det fremgår af ovenstående citater fra referater, så agerer både Biblioteksstyrelsen og DBC hurtigt og ikke kun styret af en høringsrunde. Og input fra brugere og biblioteker bruges også løbende. Men har tydeligvis været uklarhed om disse forhold.

Et forhold af betydning er også at den detaljerede tilbudsgivning før høringsoplæg betyder at der anvendes DBC-ressourcer på udarbejdelse af løsningsforslag – som så måske skal vente ¾ år – og hvor udarbejdelse af løsningsforslag i praksis ofte skal gentages.

På grundlag af ovenstående er udarbejdet en skitse til en justeret håndtering af udviklingsplanen for bibliotek.dk. Når denne drøftelse er udmøntet i en beslutning, skal årshjulet for bibliotek.dk justeres.

Det vigtigste i denne justering er dels at høringsoplægget bliver mere generelt og dels at DBC's tilbud på de enkelte projekter til kort før igangsættelse.

Forslag til ny cyklus for bibliotek.dk udviklingsplan

Høringsudkastet til bibliotek.dk udviklingsplanen udformes som en række overordnede temaer indenfor de fire kendte områder:

- Indsatsområde A: Forbedret søgning og bestilling
- Indsatsområde B: Brugerfaciliteter
- Indsatsområde C: Effektivisering af samspil
- Område D: Brugerundersøgelser

For hvert tema laves en kort beskrivelse og konkrete projekter nævnes blot med en enkelt ”pind” med ca. en linies tekst.

Denne udviklingsplan suppleres med et antal notater, som beskriver og forklarer nye projekt/projekt ideer. Det har vi gjort tidligere, f.eks. integreret i høringsoplægget for 2007 med *A1 Zoom* og *B6 Adgang til flere fuldtekstressourcer*. Men ved at lade fokus være information/forklaring kan formen være friere og nemmere kunne bestå af henvisninger til f.eks. OCLC implementeringer. En del af udvalgets rolle kan være at udpege de projekter, hvor en sådan supplerende information vil være nyttig.

I høringsudkastet medtages som noget nyt et rammebudget, hvor i hvert fald de tre indsatsområder og brugerundersøgelser får et rammebeløb. Der hæftes dermed ikke beløb på de konkrete projekter på dette tidspunkt.

Ved høringen efterlyses endvidere konkrete projektforslag.

Det må forventes at denne model giver anledning til en type høringssvar end hidtil, hvor der har været mange detailkommentarer.

Nye projekter i årets løb og konkretisering af projekter

Nye projekter og nye ideer vurderes løbende af Biblioteksstyrelsen for om der er så meget nyt i en foreslået aktivitet, at det vil være korrekt at give biblioteksoffentligheden mulighed for at kommentere inden beslutning. Dette kan ske på følgende måder:

- Projektet/ideen omtales på den professionelle bibliotek.dk blog
- Et formelt notat offentliggøres på Biblioteksstyrelsens hjemmeside
- Der laves en formel høring, hvor et høringsoplæg lægges på Biblioteksstyrelsens hjemmeside og høringsbrev sendes til bibliotekslederforeninger m.v.

Den sidste model forventes kun undtagelsesvist at blive anvendt. Det vil formentlig primært ske, hvis der enten er fremkommet vægtige kommentarer til et offentliggjort notat eller hvis der er tale om et meget omkostningskrævende projekt.

Det betyder at f.eks. en fase tre i et projekt ofte blot håndteres administrativt.

Et formelt notat kan også være led i et aftalt forløb: DBC laver notat med udredning og implementeringsforslag med pristilbud. Ved at det lægges på Biblioteksstyrelsens

hjemmeside med kommentarfrist, gives der interesserede mulighed for at kommentere – men der stilles ikke krav om at bibliotekslederforeninger m.v. skal kommentere. Det bemærkes at Biblioteksstyrelsen tidligere på foråret har opfordret bibliotekslederforeninger m.v. til at sikre at mindst en repræsentant er tilmeldt email-service med alert ved nyt om bibliotek.dk på Biblioteksstyrelsens hjemmeside.

Økonomisk styring

Hidtil har der været økonomiaspektet af bibliotek.dk blev offentliggjort tre gange i et års forløb:

- Høringsoplæg med tilbud og estimater
- Den formelle aftale med prisaftaler og (færre) estimater
- Afrapportering én gang om året efter afslutning af året

Når detaljeringen i høringsoplæg sænkes, kan det være fornuftigt at give bedre indsigt i økonomien på anden vis.

- Høringsoplæg med rammebudget
- Den formelle aftale med prisaftaler og (færre) estimater
- Der lægges løbende budgetopfølgning på Biblioteksstyrelsens hjemmeside
- Afrapportering én gang om året efter afslutning af året

Som noget nyt hensættes den konkrete tilbudsgivning – og dermed detailplanlægning og udarbejdelse af løsningsforslag – til kort før projektet skal udføres. Det giver som hidtil en rullende budgetopfølgning, men betyder også at den heraf følgende dynamisk bliver synbar.

Biblioteksstyrelsen har i dag en løbende budgetopfølgning, hvor der er registreret beløb på aftaler, reserverede beløb (normalt DBC estimater), status noter og betalinger. Dette regneark kan lægges på hjemmesiden hver gang projekter aftales eller beløb ændres (men ikke ved godkendelse til fakturering og efterfølgende betaling). Det kan ske som en nyhed under bibliotek.dk udvikling med en kort tekst om ændringerne. Den tidligere nyhed arkiveres og Arkiv kan se bruges til at se årets ændringer.

Afslutning

Med ovenstående håber jeg at vi kan finde en form, som både giver bibliotekerne en stor indsigt og samtidig medfører en optimering af håndteringen af udviklingsaktiviteterne.

Med venlig hilsen

Leif Andresen
Bibliotekskonsulent